

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för stadsutveckling inom fastigheterna BOLLSPELAREN 1, KARTAN 1, TERRÄNGLÖPAREN 11, del av TERRÄNGLÖPAREN 9 samt del av SUNDBYBERG 2:30 i stadsdelen Hallonbergen, Sundbyberg stad och Stockholms län (dnr KS-0692/2017)

2022-04-01

Version 7 - 2018-01-11

Detta dokument och tillika verktyg innehåller sju checklistor för att underlätta undersökningen om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Verktöget är anpassat för att kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra. Under 2018 pågår revidering av verktöget för att anpassa till ny lagstiftning som gäller från och med 1 januari 2018. Ändringar sedan den senaste versionen från 2018-11-23 är markerade i gult.

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra detaljplanen bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är utveckla de centrala delarna av Hallonbergen genom ombyggnation av befintlig centrumanläggning, förtätning med nya bostäder och verksamheter, samt en omdaning och av allmänna ytor i anslutning till centrum och en kapacitetshöjning av befintlig bussterminal i centrala Hallonbergen. Detaljplanen syftar också till att omvandla gemensamt nyttjade ytor på kvartermark till allmän plats. Byggrätterna i detaljplanen är placerade så att byggnaderna ska förstärka gaturum och strukturer samt skapa varierade stadsrum och användbara gårdsrum.

Sammanvägd bedömning

Sammantaget bedöms detaljplanen inte innebära betydande miljöpåverkan. Planen antas dock påverka kulturella, sociala och materiella värden samt i viss utsträckning även miljö- och naturvärden.

Sociala och materiella värden påverkas av att planen möjliggör för nybyggnation av bostäder, verksamhetslokaler och att trafikföringen till viss del förändras. Fler bostäder bidrar till en ökad användning av parker, idrottsplatser, offentlig service, teknisk infrastruktur och transporter. Fler verksamhetslokaler bidrar till att skapa fler mötesplatser och bidrar till sociala värden. Nyttillkomna allmänna mötesplatser samt en upprustning av befintliga platser bidrar till ökade möjligheter för kvalitativ utomhusvistelse för invånarna i Hallonbergen. Det är av vikt att offentlig service och teknisk infrastruktur underhålls och byggs ut i takt med att staden växer.

Kulturella värden påverkas då förslaget möjliggör förtätning i ett område med tydliga karaktärsdrag präglade av 1970-talets arkitektur och stadsbyggnadsideal. Den föreslagna nya bebyggelsen innebär en ny årsring som avviker från övriga miljonprogrammets gestaltning i

Hallonbergen.

Miljö- och naturvärden påverkas av att en mindre del befintlig naturmark tas i anspråk och att ett träd med naturvärde riskerar avverkas. I övrigt så kommer nuvarande markhöjder centralt i planområdet att påverkas vilket också kommer att påverka dagvattenhantering. När området förtätas så kommer sannolikt vissa spridningsvägar för växter och djur att påverkas, dock inte i en omfattande utsträckning.

Risker för människors hälsa eller för miljön påverkas främst av buller som genereras av en ökad trafikmängd som följd av förtätningen med nya flerbostadshus mot Lötsjövägen och Skolgången. För att miljöpåverkan inte ska vara betydande föreslås att de rekommendationer som anges i bullerutredningen och dagvattenutredningen efterföljs samt att kompensationsåtgärderna som föreslås i naturvärdesinventeringen genomförs.

Datum för ställningstagande: 1 april 2022

Hantering

Planarkitekter i Sundbyberg stad har medverkat i arbetet.

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med [6 kap. 6 § 2 MB](#). Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med [6 kap. 9 § MB](#).

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		x
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		x
Kommentar	<i>[Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig miljökonsekvensbeskrivning för verksamheten eller åtgärden. Tillräcklig bör bland annat innebära att mkb:n i det andra ärendet behandlar samma område som detaljplanen avser att omfatta.]</i>		
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		x
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		x
Kommentar	<i>[I förarbeten till lagstiftningen för miljöbedömning (prop. 2016/17:200 s.187) står det att undantaget inte är tillämpligt för en detaljplan som innebär att viss del av planområdet får tas i anspråk för totalförsvaret. Skälet till detta är att planen inte har som enda syfte att tjäna totalförsvaret.]</i>		
2 § miljö- bedömnings- förordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		x
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		x
Kommentar	<i>Detaljplanen berör inget av ärendena ovan.</i>		

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Beskrivning

Bebyggelsen i och kring planområdet uppfördes på 1970-talet som en del av det s k miljonprogrammet. Samtliga flerbostadshus i stadsdelen Hallonbergen byggdes enligt samma karaktäristiska gestaltungsprinciper avseende såväl byggnadsvolym, fasadmaterial och placering i landskapet. Planområdet är beläget i den del av Hallonbergen som än idag är relativt oförändrad, dock pågår en omfattande utveckling med stadsmässig förtätning i anslutning till den norra och nordvästra delen av planområdet där nya flerbostadshus kommer att uppföras. Det ursprungliga stadsbyggnadsidealet med skivhus placerade i grupper som bildar gårdsrum med underbyggda parkeringsgarage präglar fortsatt de centrala delarna av Hallonbergen. I den östra delen av stadsdelen, inom planområdet, finns centrumbyggnaden med tunnelbanestation och utbud av såväl handel och service som kultur.

Planområdet präglas idag av trafikseparering med matargator som leder in till underjordiska parkeringsgarage, i övrigt är stadsdelen lättillgänglig för oskyddade trafikanter med ett nät av gång- och cykelstråk där fotgängare sällan behöver korsa en bilväg. Den södra delen av planområdet ingår i vad som i översiktsplanen har pekats ut som ett viktigt grönbliått samband med höga naturvärden. Genom en naturvärdesinventering har ytorna som är lämpliga respektive olämpliga att ta i anspråk för exploatering pekats ut och respekterats i det slutgiltiga förslaget.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML \(SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning\)](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML \(BeBR; Vägledning\)](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML \(Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper\)](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB \(SFS 1987:938; Skyddad natur\)](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur\)](#)
- Landskapsbildskyddsområde ([Information; Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB \(Skyddad natur\)](#)

Världsarv ([Information](#))

Beskrivning *Detaljplanen påverkar ingen av förekomsterna ovan.*

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.

Beskrivning *Detaljplanen antas bidra till att de befintliga karaktärsdragen i omkringliggande flerbostadsbebyggelse bevaras, den nya föreslagna bebyggelsen skapar en ny årsring som tydligt skiljer sig från befintlig ursprungsbebyggelse. Såväl den föreslagna skalan som fasadmateriel på ny bebyggelse avviker från den ursprungliga bebyggelsen.*

Two av de befintliga skivhusen i fastigheten Kartan 1 föreslås rivas och ersättas med ett nytt kvarter som tillåts att gå upp i höjd i relation till nuvarande bebyggelse. De två befintliga skivhusen som föreslås rivas bedöms inte inneha något kulturhistoriskt värde och är i för dåligt tekniskt skick för att kunna byggas på och utvecklas.

Marken där de nya flerbostadshusen föreslås placeras inom fastigheterna Kartan 1 och Bollspelaren 1 utgörs idag i huvudsak av markparkering och fotbollsplan samt aktivitetsyta. Fotbollsplanen kommer att omlokaliseras inom planområdet och markparkeringen föreslås utgå helt till förmån den nya kvartersstrukturen som förutom nya bostäder även bidrar med nya allmänna platser.

De befintliga gatorna i planområdet, Lötsjövägen och Skolgången, föreslås förlängas söderut i syfte att klara angöring till de nya flerbostadshusen. Detta bedöms dock inte påverka trafikmängden i planområdet nämnvärt.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?

Nej

Kommentar *Detaljplanen antas påverka kulturvärden då två befintliga skivhus föreslås rivas. Skivhusen som föreslås rivas har inte något dokumenterat kulturhistoriskt värde. Detaljplanen antas inte medföra betydande påverkan på kulturvärden då påverkan inte sker i en större omfattning.*

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor; Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#))
[Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning

Inom planområdet finns två naturvärdesobjekt, dessa redovisas i en naturvärdesinventering som togs fram av Calluna 2020. Objekten är belägna i den södra delen av planområdet och utgörs av en sydsluttning (objekt 13, högt naturvärde) och en berghäll med inslag av lövträd (objekt 14, visst naturvärde). Naturvärdesobjekt 13, sydsluttningen, består av blandskog med värden för växter och djur i ett lokalt perspektiv. Sydsluttningen ingår i den regionala grönstrukturen och är en del av ett större spridningssamband och livsmiljö för skogsfåglar och för arter knutna till ädellöv. I sydsluttningen finns en brant med gamla aspar och naturvärden knutna till asp. Här finns även ett bohål med hackande gröngöling (inventerat 2019). Naturvärdesobjekt 14, berghällen, ingår som en del av skolgården på fastigheten Bollspelaren 1 och nyttjas i dagsläget av skolans verksamhet. Vegetationen består av olika lövträd, varav två är naturvärdesträd, en asp och en sälg växer som växer i den norra delen av skolgården.

I övriga planområdet finns totalt 223 träd med en diameter över 30 cm, förutom naturvärdesträd. Lönn och lind dominerar och utgörs främst av planterade träd på gatu- och fastighetsmark. Längs Skolgången finns planterad oxel.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur)
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur)
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur)
- Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur)
- Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)

Beskrivning	<i>Söder om planområdets finns naturreservatet Lötsjön-Golfängarna, som är ett tätortsnära natur- och friluftsområde. Naturreservatet har parkkaraktär med bland annat öppna gräsytor och skogsbackar samt vattenförekomsterna Lötsjön och södra Råstabäcken.</i>
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.

Beskrivning	<i>Ett genomförande av planen kommer innebära att ett av de träd som naturvärdesinventeringen pekat ut kommer tas ned. (träd nr 17, en skogsek) kommer att tas ned. Övriga utpekade träd (två skogsekar, fem aspar och åtta tallar) avses bevaras och skyddas genom att marken överförs till kommunalt förvaltd parkmark (idag kvartersmark för skoländamål). Ett träd utöver de utpekade (en tall) i framtida bostadskvarter där skogseken nr 17 föreslås avverkas får skyddsbestämmelse i planen för att undvika att fler träd i den delen av naturvärdesobjektet tas ner.</i> <i>Detaljplanen antas bidra till en ökad användning av Lötsjön-Golfängarnas naturreservat då förslaget möjliggör fler bostäder vilket kommer bidra till fler invånare. Påverkan bedöms ej vara omfattande.</i>
--------------------	--

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej

Kommentar	<i>Detaljplanen bedöms påverka naturvärden. För att bibehålla naturvärdesobjekt 13,</i>
------------------	---

som är utpekade som skyddsvärda och besitter högt naturvärde, rekommenderar den genomförda naturvärdesinventeringen att vissa delar av sydsluttningen undantas från exploatering. Planförslaget följer naturvärdesinventeringens rekommendationer i och med placeringen av förslag på byggrätter. Detaljplanen bedöms därmed inte medföra betydande påverkan på naturvärden eftersom påverkan inte sker i en större omfattning samt att skyddsvärda objekt i hög utsträckning kan bevaras.

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Beskrivning

Centralt inom planområdet finns en fotbollsplan, belägen norr om skolan strax väster om Hallonbergen centrumbyggnad. Intill fotbollsplanen finns även en allaktivitetsyta som dock inte används i någon större utsträckning. Fotbollsplanen utgör en viktig funktion för spontanidrott i stadsdelen och nyttjas av såväl boende i Hallonbergen som besökare från andra stadsdelar. Som mötesplats innehar fotbollsplanen ett högt socialt värde.

Hallonbergen centrum fungerar i dagsläget som målpunkt och mötesplats. I centrumbyggnaden finns förutom kommersiella lokaler och kontor även bibliotek, kulturskola och fritidsverksamhet som alla drivs i kommunal regi. I entréplanet på centrumbyggnaden finns även en yta som kallas för "vardagsrummet", ytan fungerar som mötesplats vid såväl formella som informella samtal och möten, t ex. för när staden ordnar informationsmöten om pågående stadsutvecklingsprojekt etc.

Nordost om planområdet (på ca 600 meters gångavstånd) finns en större idrottsplats, Råsta/Örvallen IP. Där finns bl.a. en större fotbollsplan som klarar 11-mannaspel, en basebollplan och en tennishall m.m. I anslutning till Råsta/Örvallen finns även ett stall med ridklubb, Råsta gård.

Söder om planområdets finns naturreservatet Lötsjön-Golfängarna, som är ett tätortsnära natur- och friluftsområde. Naturreservatet har parkkaraktär med såväl promenadstråk som öppna gräsytor och området fyller en viktig funktion som rekreativsområde och mötesplats för såväl boende i Hallonbergen som för övriga kommuninvånare.

	<p>Väster om planområdet finns Toppstugeparken, ett parkområde som utgör kommunens högsta punkt med utsikt över Sundbyberg. Området utgör en populär mötesplats och här finns lekplats, naturliga klippfallar att klättra på, sittplatser med utsikt, en samlingslokal, en bollplan och ett utegym.</p>
<p>Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☒ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur) 	
Beskrivning	<p>I planområdets närhet finns Lötsjön-Golfängarnas naturreservat som är ett större område för lek, rekreation, motion, avkoppling och vila.</p>
Planens påverkan	
<p>Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.</p>	
Beskrivning	<p>Detaljplanen antas bidra till en ökad användning av parker och grönområden, eftersom förslaget möjliggör nya tillkommande bostäder vilket ger fler invånare.</p> <p>Påverkan bedöms dock ej vara omfattande då syftet med den stadsutveckling som planförslaget möjliggör för är att skapa en långsiktigt socialt hållbar och robust stadsdel där det tillsammans med en ny bebyggelse som skapar nya intressanta rumsliga samband, även skapas ett flertal nya kvalitativa mötesplatser inom planområdet. Förslaget tillför därmed inte enbart bostäder utan bidrar också till att skapa nya mötesplatser i anslutning till de viktigaste stråken på ytor som tidigare främst fungerat som hårdgjord markparkering i de mest centrala delarna av stadsdelen.</p> <p>Detaljplanen antas bidra således till att öka de sociala värdena, då förslaget möjliggör fler och mer kvalitativa allmänna mötesplatser, förbättrad orienterbarhet som bidrar till ökad trygghet, ett nytt aktivitetsstråk i öst-västlig riktning med plats för vistelse, lek och rekreation, nya verksamhetslokaler i bottenvåningarna längs med de centrala stråken som bidrar till att aktivera och levandegöra gaturummet samt att förslaget möjliggör en omfattande omdaning och upprustning av centrumbyggnaden.</p>
Bedömning av påverkan	

Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?			Nej
Kommentar	<p><i>Detaljplanen antas påverka sociala värden. Detaljplanen bedöms dock inte medföra betydande negativ påverkan på sociala värden eftersom påverkan inte sker i en större omfattning samt att syftet med förslaget bl.a. är att öka och förstärka utbudet av mötesplatser såväl utomhus som inomhus.</i></p> <p><i>Friytan för barn minskar då yta som idag är planlagd för skolgård men används för idrott/bollplaner delvis kommer bebyggas med bostäder. Viss kompensation sker dock genom att befintliga parkeringytor omvandlas till torg med lek- och rekreativsmöjligheter.</i></p>		

Materiella värden	
I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.	
Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.	
<p>Naturresurser med högre förnyelseförmåga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Skog (skogsbruk) ☐ Fiske (vilt och odling) ☐ Mark till rennärning ☐ Ängs- och betesmark (jordbruk) ☐ Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk) ☐ Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol) ☐ Färskvatten (ytvattentillgångar) 	<p>Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk) ☐ Mineraler, bergarter, jordarter ☐ Energiresurser (t.ex. torv, kol) ☐ Färskvatten (grundvattentillgångar) ☐ Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)
<p>Övriga materiella värden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar) ☒ Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil) ☒ Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre) ☒ Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation) ☒ Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt) Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer) ☐ Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll) ☒ Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel) 	
Beskrivning	<i>Inom planområdet finns idrottsfunktioner såsom fotbollsplan, allaktivitetsyta och</i>

sporthall. Flera parker såsom Toppstugeparken och Malins park och idrottsplatsen Örvallen finns även i närheten av planområdet.

I fastigheten Bollspelaren 1 finns en grundskola (åk 4 - 9) och inom fastigheten Kartan 1 finns ett äldreboende samt daglig verksamhet och ett LSS-boende.

I centrumbyggnaden som är belägen inom fastigheten Terränglöparen 11 finns bl.a. vårdcentral, apotek, bibliotek, fritidsgård, gym, m.m.

Ledningsnät för teknisk infrastruktur finns inom och i anslutning till planområdet. Under planområdet går tunnelbanans blå linje (Akalla – Kungsträdgården) i sydostlig-nordvästlig riktning. Tunnelbanestationen Hallonbergen är belägen under centrumbyggnaden.

Planområdet omfattar del av gatorna Skolgången och Örsvägen samt hela Lötsjövägen och Hallonbergsplan. Planområdet ansluter till Rissneleden som utgör huvudled för stadsdelen.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Beskrivning Detaljplanen påverkar ingen av förekomsterna ovan.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning Detaljplanen antas bidra till en ökad användning av parker, idrottsplatser, offentlig service, teknisk infrastruktur och transporter eftersom förslaget möjliggör fler bostäder. Påverkan bedöms dock vara begränsad då planförslaget samtidigt möjliggör för en robust stadsutveckling baserad på att samtliga nämnda funktioner ovan kommer att byggas ut och höjas i kapacitet i takt med att områdets invånarantal ökar. Nya parker och mötesplatser/torg skapas, bussterminalen får utökad kapacitet, ny kapacitet i el-ledningsnät och nya elnätstationer tillskapas genom förslaget. Förbättrade ledningsnät för tex VA och sopsug tillskapas genom förslaget.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?

Ja

Kan planen antas medföra betydande påverkan på materiella värden?

Nej

Kommentar	<i>Detaljplanen antas påverka materiella värden. Detaljplanen antas dock inte medföra betydande påverkan på materiella värden eftersom påverkan inte sker i en större omfattning.</i>
------------------	---

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning	<p><i>Planområdet är i sin belägenhet robust mot översvämningar. Mindre vattensamlingar skapas lokalt vid översvämning tex. vid busstorget. Dagvatten avleds via separat ledning till Norra Råstabäcken, som mynnar i Råstasjön inom Brunnsvikens avrinningsområde. Norra Råstabäcken är i behov av åtgärder för att öka reningen och minska risken för översvämningar.</i></p> <p><i>I anslutning till planområdet finns en riskkälla i form av en drivmedelstation ca 100 meter nordöst om planområdet. Risknivån bedöms dock vara mycket låg.</i></p> <p><i>Planområdet ansluter till kommunalt ledningsnät för vatten, avlopp och dagvatten. Ledningsnätet är i behov av åtgärder för att klara ökad belastning från ny bebyggelse.</i></p> <p><i>Genom planområdet löper tunnelbanan vilken kan medföra risk för vibrationer.</i></p> <p><i>Planområdet ligger inom högriskområde för markradon.</i></p> <p><i>Planområdet utsätts för buller från omgivande gator samt från närliggande Ursviksvägen och Enköpingsvägen.</i></p>
--------------------	--

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477](#); [Information](#); [Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram](#); [Överskridanden av miljö kvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljö kvalitetsnorm för buller ([SFS 2004:675](#); [Åtgärdsprogram för omgivningsbuller](#); [Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassn.)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö ([SFS 2010:1341](#); [HVMFS 2012:18](#); [HVMFS 2012:18](#);

statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning *Planområdet ligger inom Brunnsvikens avrinningsområde. Brunnsviken uppnår idag varken god ekologisk status eller god kemisk status för vatten. Brunnsviken har enligt MKN för ytvatten tilldelats ett kvalitetskrav på en god ekologisk status till 2039 samt en god kemisk status till 2027. För kunna följa miljö kvalitetsnormerna i vattenförekomsten Brunnsviken behöver konkreta åtgärder föreslås och genomföras. Brunnsvikens avrinningsområde delas av kommunerna Solna (60%), Stockholm (25%) och Sundbyberg (15%) och kommunerna har tagit fram ett gemensamt förslag på ett lokalt åtgärdsprogram, där åtgärderna fördelas mellan kommunerna utifrån deras andel av Brunnsvikens avrinningsområde. Åtgärdsprogrammet har inte antagits än.*

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.

Beskrivning *Enligt gjord skyfallsutredning bedöms detaljplanen inte leda till ökad risk för översvämning.*

Med i detaljplanen föreslagna renings- och fördröjningsåtgärder på dagvattenhanteringen visar beräkningarna att föroreningstransporten minskar för samtliga föroreningar jämfört med befintlig situation. Utifrån dessa beräkningar görs bedömningen att exploateringen inte hindrar recipienten att uppnå ställda Miljö kvalitetsnorm.

Enligt framtaget risk PM bedöms detaljplanen inte medföra risk för olyckor. I riskPM beaktas särskilt den utpekade riskkällan (en drivmedelsstation).

Detaljplanen antas leda till att ledningsnätet för vatten, avlopp och dagvatten överbelastas. För att ledningsnätet ska klara av belastningen från ny bebyggelse krävs åtgärder för att öka kapaciteten.

Detaljplanen antas uppfylla kraven för inomhusmiljö, förutsatt att ny bebyggelse uppförs i radonsäkert utförande.

Enligt en bullerutredning bedöms detaljplanen uppfylla riktvärden för trafikbuller utomhus, om planlösning utförs med hänsyn till riktvärden (exempelvis små lägenheter eller genomgående lägenheter med tyst sida mot gård). En särskild bestämmelse om stömljud orskad av högfrekventa vibrationer från tunnelbanan införs på plankartan för att undvika störning i bostäder.

Detaljplanen inte medför några betydande problem med skuggning eller dagsljusförhållanden i planområdet och dess omgivning.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?

Nej

Kommentar *Detaljplanen antas påverka risker för människors hälsa eller för miljön. Detaljplanen*

	<p><i>antas dock inte medföra betydande påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön, förutsatt att de åtgärder som anges ovan genomförs.</i></p>
--	---

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Bedömning	<i>Detaljplanen antas inte medföra betydande påverkan på något av områdena ovan.</i>	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	
Bedömning	<i>Den förväntade miljöpåverkan från samtliga miljöaspekter tillsammans kan inte antas medföra betydande miljöpåverkan eftersom miljöpåverkan inte sker i någon större omfattning.</i>	
Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.		
Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?		
Beskrivning	<i>Syftet med planförslaget är att möjliggöra en utveckling av de centrala delarna av Hallonbergen, en socioekonomisk utsatt stadsdel vars fysiska miljöer är i stort behov av upprustning, såväl vad gäller bebyggelsebeståndet som allmänna platser.</i>	

	<p><i>Utgångspunkten för planförslaget har varit att åstadkomma en förändringseffekt genom en varsam stadsutveckling som tar till vara på och förstärker befintliga kvaliteter. Genomgående strävar planförslaget efter att i största möjliga mån bevara och förstärka befintliga funktioner samtidigt som nya värden tillskapats för hallonbergsborna, såsom en mer kapacitetsstark kollektivtrafik, förbättrad orienterbarhet, nya allmänna mötesplatser etc. Allmänhetens behov av information antas därmed inte vara betydande eftersom de samlade effekterna och komplexiteten till följd av detaljplanen inte bedöms som omfattande.</i></p>
<p>Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.</p>	
Beskrivning	<p><i>Planområdet omfattar till ytan ett större område som utgör en betydande del av centrala Hallonbergen. Utgångspunkten för planförslaget har varit att åstadkomma en förändringseffekt genom en varsam stadsutveckling som tar till vara på och förstärker befintliga kvaliteter. Genomgående strävar planförslaget efter att i största möjliga mån bevara och förstärka befintliga funktioner och kvaliteter samtidigt som nya värden tillskapats för hallonbergsborna, såsom en mer kapacitetsstark kollektivtrafik, förbättrad orienterbarhet, nya allmänna mötesplatser etc.</i></p> <p><i>Detaljplanens omfattning är stor men antas mot bakgrund av sin karaktär som strävar efter att tillvarata och bevara befintliga kvaliteter inte öka sannolikheten att medföra betydande miljöpåverkan.</i></p>
<p>Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?</p>	
Beskrivning	<p><i>Detaljplanen överensstämmer med kommunens översiktsplan och omkringliggande detaljplaner.</i></p>
<p>I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?</p>	
Beskrivning	<p><i>Detaljplanen bedöms inte ha någon större betydelse för andra planers miljöpåverkan eftersom detaljplanens miljöpåverkan antas vara liten.</i></p>
<p>I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?</p>	
Beskrivning	<p><i>Detaljplanen bedöms följa samtliga miljökvalitetsnormer. Inga Natura 2000-områden berörs av detaljplanen.</i></p>
<p>Motiverat ställningstagande</p>	
<p><i>Detaljplanen antas inte medföra en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 4 kap 34 § plan- och bygglagen och 6 kap 11§ miljöbalken behöver inte upprättas för detaljplan stadsutveckling inom fastigheterna Bollspelaren 1, Kartan 1, Terränglöparen 11, del av Terränglöparen 9 samt del av Sundbyberg 2:30.</i></p>	